

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. rugsėjo 27 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Andžej Maciejewski (kolegijos pirmininkas), Egidijos Tamošiūnienės ir Agnės Tikniūtės, susipažinusi su 2023 m. rugsėjo 8 d. paduotu **ieškovės S. S.-Z.** kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo 2023 m. rugpjūčio 31 d. nutarties peržiūrėjimo

nustatė:

Vilniaus apygardos teismas 2023 m. birželio 8 d. papildoma nutartimi priteisė atsakovei UAB „Kevin EU“ iš ieškovės S.S.-Z. 3907,50 Eur bylinėjimosi išlaidų, taip pat atsakovei UAB „Kevin EU“ iš atsakovo T. T. 1900 Eur bylinėjimosi išlaidų.

Lietuvos apeliacinis teismas 2023 m. rugpjūčio 31 d. nutartimi nutarė Vilniaus apygardos teismo 2023 m. birželio 8 d. papildomą nutartį pakeisti, išdėstant papildomos nutarties rezoliucinę dalį taip:

priteisti atsakovui T. T. iš ieškovės S. S.-Z. 7253,60 Eur bylinėjimosi išlaidų; priteisti atsakovei UAB „Kevin EU“ iš ieškovės S.S.-Z. 5454,08 Eur bylinėjimosi išlaidų; priteisti atsakovei UAB „Kevin EU“ iš atsakovo T. T. 2299 Eur bylinėjimosi išlaidų.

Kasaciniu skundu ieškovė S. S.-Z. prašo panaikinti Lietuvos apeliacinio teismo 2023 m. rugpjūčio 31 d. nutartį ir Vilniaus apygardos teismo 2023 m. birželio 8 d. papildomos nutarties dalį, kurią priteista iš ieškovės atsakovei UAB „Kevin EU“ 3907,50 Eur bylinėjimosi išlaidų, arba perduoti apeliacinės instancijos teismui spręsti šį klausimą iš naujo, o kitą Vilniaus apygardos teismo 2023 m. birželio 8 d. papildomos nutarties dalį palikti nepakeistą.

Ieškovės kasacinis skundas grindžiamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytais kasacijos pagrindais – materialiosios ir proceso teisės normų pažeidimu, turinčiu esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui, taip pat skundžiamame teismo sprendime (nutartyje) nukrypimu nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Ieškovės kasaciniame skunde nurodomi tokie esminiai argumentai:

1. Civilinėje byloje ginčas kilo dėl bylinėjimosi išlaidų paskirstymo ieškinio palikimo nenagrinėtu atveju tuo pagrindu, jog šalys buvo sudariusios arbitražinę išlygą. Byloje šalys nuo teismo proceso pradžios nereiškė jokių reikalavimų ar prašymų dėl teisingumo, o vienas iš atsakovų netgi pateikė priešiškinį. Taigi, byla nutraukus ir nenustačius, kad bylos šalys būtų piktnaudžiausios savo procesinėmis teisėmis, keliamas klausimas dėl bylinėjimosi išlaidų nepaskirstymo.
2. Kasaciniame skunde keliamas klausimas, ar esant arbitražinei išlygai ir vienai iš šalių bylos nagrinėjimo teisme metu pakeitus poziciją dėl jurisdikcijos nuo šios pozicijos pakeitimo dienos gali būti priteistos bylinėjimosi išlaidos jos patirtos nuo minėtos datos. Keliamas klausimas, ar teismai turi teisę skirstyti atsakovų patirtas bylinėjimosi išlaidas, nors šie asmenys savo procesiniais veiksmais nereiškė prašymų ar reikalavimų dėl patikslinto ieškinio teisingumo, tokiu būdu atsakovai savo veiksmais sutiko su Vilniaus apygardos teismo kompetencija šioje byloje kilusiam ginčui spręsti. Todėl, ieškovės vertinimu, atsakovų nurodytos bylinėjimosi išlaidos negalėjo būti priteistos, kadangi tai neatitiktų teisingumo, sąžiningumo ir protingumo principų.
3. Apeliacinės instancijos teismas pripažino, kad atsakovas T. T. pats neatskleidė egzistuojančios arbitražinės išlygos, todėl prisiėmė bylinėjimosi išlaidų susidarymo riziką. Atsakovė UAB „Kevin EU“ byloje pareiškė priešiškinio reikalavimą, nors jis nagrinėtinas arbitraže.
4. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismai padarė nepagrįstą išvadą, jog yra pagrindas skirstyti šalių patirtas bylinėjimosi išlaidas. Bylą nutraukus ir nenustačius, kad bylos šalys būtų piktnaudžiausios savo procesinėmis teisėmis, bylinėjimosi išlaidos nepaskirstomos (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. balandžio 5 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-160-313/2017; 2017 m. gruodžio 20 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-454-969/2017; 2018 m. kovo 29 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-100-690/2018). Ieškovės elgesys visos proceso metu buvo sąžiningas, ieškovė nepiktnaudžiavo jai suteiktomis procesinėmis teisėmis. Apeliacinės instancijos teismas nepagrįstai nusprenddamas paskirstyti atsakovės UAB „Kevin EU“ patirtas bylinėjimosi išlaidas, ieškovės patirtų bylinėjimosi išlaidų nepaskirstė.
5. Atsakovė UAB „Kevin EU“ pateikė prašymą ir sąskaitą už suteiktas teisinės paslaugas, bet iš pateiktos PVM sąskaitos faktūros nėra galimybės nustatyti konkrečių suteiktų teisiųjų paslaugų apimtį, pateiktuose dokumentuose nedetalizuotos suteiktos teisinės paslaugos, jų turinys bei ryšys su nagrinėjama civiline byla. Atsakovė papildomus įrodymus dėl bylinėjimosi išlaidų pateikė tik teismui sprendžiant papildomos nutarties priėmimo klausimą.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus

bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui. Kasacinio skundo argumentais taip pat nepagrindžiamas nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos bei CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimas.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais, 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.
Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Andžej Maciejewski

Egidija Tamošiūnienė

Agnė Tikniūtė